

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ

Члан 1.

У Закону о Народној банци Србије („Службени гласник РС”, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012 и 106/2012), члан 4. мења се и гласи:

„Члан 4.

Народна банка Србије обавља следеће функције:

- 1) утврђује и спроводи монетарну и девизну политику;
- 2) управља девизним резервама;
- 3) утврђује и спроводи, у оквиру своје надлежности, активности и мере ради очувања и јачања стабилности финансијског система;
- 4) издаје новчанице и ковани новац и управља токовима готовине;
- 5) уређује, контролише и унапређује несметано функционисање платног промета у земљи и са иностранством, у складу са законом;
- 6) издаје и одузима банкама дозволе за рад, врши контролу бонитета и законитости пословања банака и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују банке;
- 7) издаје и одузима дозволе за обављање делатности осигурања, врши контролу ове делатности, односно надзор над њеним обављањем, издаје и одузима овлашћења за обављање појединих послова из делатности осигурања и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује осигурање;
- 8) издаје и одузима дозволе за обављање послова финансијског лизинга, врши надзор над обављањем ових послова и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује финансијски лизинг;
- 9) издаје и одузима друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима дозволе за рад и дозволе за управљање тим фондовима, врши надзор над овом делатношћу и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови;
- 10) издаје и одузима платним институцијама дозволе за пружање платних услуга, а институцијама електронског новца дозволе за издавање електронског новца, врши надзор над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца, а обавља и друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;
- 11) обавља послове заштите права и интереса корисника услуга које пружају банке, друштва за осигурање, даваоци финансијског лизинга, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, пружаоци платних услуга и издаваоци електронског новца, у складу са законом;
- 12) утврђује испуњеност услова за покретање поступака реструктурирања банака, односно чланова банкарске групе и спроводи ове поступке, одлучује о инструментима и мерама које ће се предузети у

реструктурирању и обавља друге послове у вези с реструктурирањем банака, у складу са законом којим се уређују банке;

13) издаје и одузима операторима платног система дозволе за рад овог система, врши надзор над њиховим пословањем и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;

14) обавља законом, односно уговором утврђене послове за Републику Србију не угрожавајући притом самосталност и независност из члана 2. овог закона;

15) обавља друге послове из своје надлежности, у складу са законом.”.

Члан 2.

У члану 8а ст. 1. и 2, речи: „члана 4. став 1. тач. 4) до 7) овог закона” замењују се речима: „члана 4. тач. 6) до 11) овог закона”.

Члан 3.

У члану 11. став 1. мења се и гласи:

„Народна банка Србије може бити чланица међународних финансијских институција и може сарађивати са страним централним банкама, с регулаторним телима, као и с финансијским и кредитним институцијама, о чему обавештава Народну скупштину достављањем редовних шестомесечних извештаја, а по потреби и чешће ради извршавања свог основног циља и својих функција.”.

Члан 4.

Члан 15. мења се и гласи:

„Члан 15.

Извршни одбор на предлог Управе за надзор доноси прописе и друге опште акте у области контролне и надзорне функције над финансијским институцијама у складу са законом.

Извршни одбор на предлог Управе за надзор решењем одлучује о давању и одузимању банкама дозвола за рад, о давању и одузимању друштвима за осигурање дозвола за обављање послова осигурања, о давању и одузимању дозвола за обављање послова финансијског лизинга, о давању и одузимању друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима дозвола за рад и дозвола за управљање тим фондовима, као и о испуњености услова за покретање стечајног поступка, односно поступка ликвидације над овим финансијским институцијама.

Извршни одбор на предлог Управе за надзор решењем одлучује и о давању и одузимању платним институцијама дозвола за пружање платних услуга, као и о давању и одузимању институцијама електронског новца дозвола за издавање овог новца.”.

Члан 5.

После члана 15. додаје се члан 15а, који гласи:

„Члан 15а

Извршни одбор доноси прописе и друге опште акте у области реструктурирања банака у складу са законом којим се уређују банке.

Извршни одбор одлучује о усвајању плана реструктурирања, отклањању препрека за реструктурирање, отпису и конверзији капитала, избору лица које врши независну процену вредности имовине и обавеза, покретању поступка

реструктурирања, као и о инструментима и мерама које се предузимају у реструктурирању, а доноси и друге појединачне акте у поступку реструктурирања банке и банкарске групе, у складу са законом којим се уређују банке.

Изузетно од члана 15. став 2. овог закона, Извршни одбор решењем одлучује о одузимању банкама дозвола за рад и о испуњености услова за покретање стечајног поступка, односно поступка ликвидације банке – ако се дозвола за рад одузима и поступак стечаја, односно ликвидације банке покреће услед покретања, односно спровођења поступка реструктурирања банке.”.

Члан 6.

У члану 18. став 1. тачка 3) речи: „Извршног одбора и Савета” замењују се речима: „Извршног одбора, Савета и Управе за надзор”.

Члан 7.

У члану 21а став 1. мења се и гласи:

„Управа за надзор:

1) обавља послове контроле, односно надзора и заштите из члана 4. тач. 6) до 11) овог закона (у даљем тексту: надзор над финансијским институцијама);

2) доноси појединачне акте у области надзора над финансијским институцијама, осим аката из чл. 15. и 15а овог закона;

3) предлаже Извршном одбору доношење прописа и појединачних аката из члана 15. овог закона;

4) налаже и предузима мере према финансијским институцијама у складу са законом којим се уређује пословање финансијских институција, осим мера из члана 15а овог закона и других мера које се предузимају у вези с реструктурирањем банке и банкарске групе у складу са законом којим се уређују банке.”.

Члан 8.

После члана 21а додаје се члан 21б, који гласи:

„Члан 21б

Послови надзора над финансијским институцијама и послови који се односе на реструктурирање банака обављају се у Народној банци Србије на начин којим се обезбеђују њихова самосталност и организациона раздвојеност у односу на друге функције и послове Народне банке Србије и којим се спречава сукоб интереса.

Послови надзора над финансијским институцијама и послови који се односе на реструктурирање банака обављају се у Народној банци Србије на начин којим се обезбеђују одвојено руковођење сваким од тих послова и њихова организациона раздвојеност, те којим се спречава сукоб интереса.

Народна банка Србије унутрашњим општим актима ближе уређује сарадњу и размену података између организационих јединица у чијем су делокругу послови из става 2. овог члана.”.

Члан 9.

У члану 24. став 1. тачка на крају става замењује се запетом и додају речи: „као и о давању и одузимању дозвола из члана 59. овог закона.”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Извршни одбор је дужан да најмање једном у три месеца Савету достави извештај о активностима и актима из члана 15а овог закона.”.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 10.

У члану 26. став 1. речи: „ако им радни однос престане због испуњења услова за старосну пензију,” – бришу се.

Члан 11.

У члану 27. став 3. брише се.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

Члан 12.

Члан 38. мења се и гласи:

„Члан 38.

Народна банка Србије може банкама, ради обезбеђења њихових редовних потреба за ликвидношћу, одобравати кредите с роком доспећа до годину дана, на основу залог хартија од вредности.

Народна банка Србије може одобрити краткорочни кредит за одржавање ликвидности солвентној банци којој је хитно потребно привремено обезбедити ликвидност, и то на основу залог хартија од вредности, девиза и других одговарајућих средстава обезбеђења.

Народна банка Србије уређује врсту и квалитет средстава обезбеђења на основу којих одобрава кредите из ст. 1. и 2. овог члана, као и услове и начин одобравања тих кредита.”.

Члан 13.

У члану 45. тачка 3) мења се и гласи:

„3) услове и начин замене ефективног страног новца у девизе и девиза у ефективни страни новац, замене ефективног страног новца, односно девиза у једној валути за ефективни страни новац, односно девизе у другој валути, као и замене оштећеног и ваноптицајног ефективног страног новца;”.

Члан 14.

После члана 57. додаје се члан 57а, који гласи:

„Члан 57а

Народна банка Србије издаје пригодни ковани новац и нумизматички новац.

Пригодни ковани новац је законско средство плаћања.

Одлуку о издавању новца из става 1. овог члана Народна банка Србије доноси поводом историјских, научних, културних, спортских, хуманитарних или других догађаја који су од општег значаја за Републику Србију или су од међународног значаја, на иницијативу Владе или на своју иницијативу.

Одлуком из става 3. овог члана нарочито се утврђује количина новца који се издаје, као и његова номинална вредност, односно продајна цена, састав, апоенска структура и основна обележја.

Народна банка Србије може да продаје новац из става 1. овог члана – непосредно или преко овлашћених лица.

Кад у свом пословном објекту непосредно продаје новац из става 1. овог члана или друге производе специјализоване организације у њеном саставу – на Народну банку Србије не примењује се закон којим се уређује трговина.

Народна банка Србије ближе прописује услове и начин издавања новца из става 1. овог члана.”.

Члан 15.

Наслов изнад члана 59. и члан 59. мењају се и гласе:

„Платни системи

Члан 59.

Народна банка Србије води рачуна о ефикасном и сигурном функционисању и развоју платних система и, у складу са законом, доноси прописе којима се уређују ови системи.

Гувернер доноси прописе из става 1. овог члана и друге опште акте у области платних система и решењем одлучује о давању и одузимању операторима платног система дозвола за рад овог система.”.

Члан 16.

У члану 62. став 1. тачка на крају става замењује се запетом и додају речи: „нити може давати гаранције за измирење обавеза тих субјеката или на други начин обезбеђивати измирење њихових обавеза.”.

Члан 17.

После члана 65. додају се глава IVа и чл. 65а и 65б, који гласе:

„IVа ФУНКЦИЈА РЕСТРУКТУРИРАЊА БАНАКА

Члан 65а

При спровођењу реструктурирања банке, односно члана банкарске групе и вршењу других овлашћења у вези с тим реструктурирањем, Народна банка Србије има право увида у пословне књиге и другу документацију банке, односно члана банкарске групе, као и у пословне књиге и другу документацију лица која су с њима повезана имовинским, управљачким или пословним односима.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин вршења овлашћења из става 1. овог члана, у складу са овим и другим законом.

Члан 65б

Ради обављања функције реструктурирања банака, односно члана банкарске групе, Народна банка Србије сарађује са агенцијом надлежном за осигурање депозита, с домаћим органима и институцијама надлежним за надзор у области финансијског пословања, са страним телима надлежним за реструктурирање финансијских институција и за надзор у области финансијског пословања, као и с другим надлежним телима.

Народна банка Србије може податке прибављене у обављању функције реструктурирања банака размењивати са органима, институцијама и телима из става 1. овог члана у складу са законом којим се уређује пословање банака.”.

Члан 18.

У члану 72а став 2. после речи: „Гувернер” додају се речи: „или вицегувернер, односно директор Управе за надзор”.

Члан 19.

После члана 78. додаје се члан 78а, који гласи:

„Члан 78а

Народна банка Србије није обвезник пореза на добит правних лица, као ни других директних пореза и судских и других такси и накнада од чијег су плаћања изузети државни органи и организације.”.

Члан 20.

У члану 84. став 1. речи: „и избор запослених са посебним овлашћењима” бришу се.

Став 2. брише се.

Члан 21.

Члан 86б мења се и гласи:

„Члан 86б

Народна банка Србије, гувернер, вицегувернери, директор Управе за надзор и други запослени не одговарају за штету која настане у обављању послова Народне банке Србије, осим ако се докаже да нису поступали у доброј вери.

За штету из става 1. овог члана, запослени из тог става не могу одговорати ни након престанка радног односа у Народној банци Србије, односно престанка вршења функције.

Народна банка Србије сносиће трошкове заступања лица из става 1. овог члана у судским и управним поступцима покренутим у вези с пословима из тог става.

Народна банка Србије сносиће трошкове из става 3. овог члана и лицима којима је престао радни однос у Народној банци Србије.

Ако је у одговарајућем поступку правноснажном одлуком утврђено да су лица из става 1. овог члана причинила штету из тог става намерно или крајњом непажњом, ова лица су дужна да Народној банци Србије надокнаде трошкове заступања из става 3. овог члана, као и износ исплаћене штете у складу са законом.”.

Члан 22.

Народна банка Србије ускладиће Статут Народне банке Србије са овим законом у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, а своје унутрашње опште акте у року од три месеца од дана ступања на снагу тог статута.

Члан 23.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о пригодном кованом новцу („Службени лист СРЈ”, бр. 46/96).

Члан 24.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Одредбе овог закона којима се уређују надлежности Народне банке Србије у вези с реструктурирањем банака примењују се од 1. априла 2015. године.